Varpaisjärven osa-aikaisen soteaseman yhdistäminen Lapinlahden laajaan soteasemaan

Yleisltk 18.06.2026 § 69
13375/00.01.02.00/2023

Valmistelija(t)	Eija Jestola puh. 040 712 1040, eija.jestola(at)pshyvinvointialue.fi Anu Ryynänen puh. 044 717 6378, anu.ryynanen(at)pshyvinvointialue.fi, Leena Kuusikko puh. 040 057 4549, leena.kuusikko(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Anne Kumpusalo-Vauhkonen ilmoitti olevansa esteellinen (HL 28.1. kohta 5) ja poistui kokouksesta klo 10.17 - 10.25 asian käsittelyn ja päätöksen teon ajaksi. Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	yleisten palveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Yleisten palveluiden lautakunta päättää esittää aluehallitukselle ja edelleen hyvinvointialueen aluevaltuustolle päätettäväksi Varpaisjärven osa-aikaisen soteaseman yhdistämistä Lapinlahden laajaan soteasemaan 1.11.2026 alkaen.
Ennakkovaikutusten arviointi	Kuvattu erillisessä liitteessä
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 42
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan oheisaineistona: - Ennakkovaikutusten arviointi
Valmistelu	Aluehallituksessa 3.6.2024 (§203/2024) ja aluevaltuustossa 17.6.2024 (§47/2024) on linjattu 11 sosiaali- ja terveysaseman osa-aikaistamisesta palvelujärjestelmäuudistuksen skenaario 1 mukaisesti. Osa-aikaistettavien soteasemien osalta toimeenpanosta on päätetty yleisten palveluiden lautakunnassa 21.5.2025 ja osa-aikaiset soteasemat ovat aloittaneet toimintansa 1.1.2026. Palvelujärjestelmän kokonaisuudistus on edellytys taloudellisuus- ja tuottavuusohjelman toteutumiselle. Uudistuksista saatavat toiminnalliset hyödyt ja kustannusvaikutukset ovat riippuvaisia toimeenpanon onnistumisista. Toiminnan uudistaminen on siten välttämätöntä taloudellisen ja toiminnallisesti kestävän palvelujärjestelmän toteutumiseksi. Uudistusten valmistelua tukee muun muassa digitaalisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto,

kiinteistöselvitys ja toimitilaverkko sekä henkilöstövoimavarojen kehittäminen ja vahvistaminen.

Vastaanottopalveluiden (R1, skenaario1) osalta keskeisiä perusteluita palvelujärjestelmän uudistukselle ovat: maantieteellisesti kattavien vastaanottopalveluiden turvaaminen, digitaalisten palveluiden lisääminen ja kehittäminen tukien perinteisiä vastaanottopalveluita, asiakkaan valinnanvapauden lisääntyminen, kustannuksiin vaikuttaminen ja henkilöstön tarpeen mukainen kohdentaminen.

Varpaisjärven osa-aikainen soteasema toimii Lapinlahden laajan soteaseman kanssa yhteistyössä, hyödyntäen Lapinlahden laajan soteaseman henkilöstöresurssia palvelujen tuottamisessa. Toimintaan ovat vakiintuneet kesäsulut aiempina vuosina, jotka ovat olleet kestoltaan kolme (3) kuukautta. Sulkujen aikana potilaiden hoito on toteutunut Lapinlahdella. Laatuportti-ilmoituksia ei sulkujen aikaisesta toiminnasta ole tullut henkilökunnalta, potilailta tai omaisilta. Osa potilaista on jo nyt valinnut Lapinlahden laajan soteaseman palveluidensa tuottajaksi. Varpaisjärven soteasemalle tuotetaan tällä hetkellä lääkäripalvelua keskimäärin kaksi (2) kertaa viikossa ja hoitajien tuottamaa palvelua keskimäärin neljä (4) kertaa viikossa. Laboratoriopalveluita tuotetaan yhden kerran viikossa. Osa potilaiden asioista on hoidettavissa etänä ja perusterveydenhuollossa on käytössä OmaSavon chat, viestit-palvelu sekä valtimotauti- ja diabetespotilaan digipolut. Alkuvuodesta tammi-toukokuu 2026 raportin mukaisesti Lapinlahdella ja Varpaisjärvellä on digipalveluissa käytyjä keskusteluja ollut yhteensä 332.

Lapinlahden kunnan alueella tarjotaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita kahdessa eri toimipisteessä, jossa väestömäärä on maltillinen verraten Kuopion alueen toimipisteisiin ja väestöön. Lapinlahden alueella väestö määrä on tilastokeskuksen (2025) mukaan yhteensä 8 800 asukasta ja Kuopion alueella 126 600.

Osa hyvinvointialueen kunnista on pinta-alaltaan laajoja kuntia, ja myös tällä hetkellä kaikissa kunnissa on raja-alueilla asuvia potilaita, joille matka palveluiden piiriin on pitkä. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta on huomioitava, että jo tälläkin hetkellä osalla maaseutualueilla asuvista asiointi tapahtuu soteasemilla ja sotekeskuksissa, jolloin edestakainen matka voi olla jopa 100 kilometriä. Varpaisjärven asuinalueelta on osittain toimiva joukkoliikenne Lapinlahdelle. Palvelujen keskittäminen vastaa osittain jo nykyistä asiointikäyttäytymistä.

Hyvinvointialueen säästöpaineet huomioiden henkilöstöresursseja kohdennetaan asiakasmäärän mukaisesti. Varpaisjärven toimipisteen yhdistäminen Lapinlahteen vapauttaa henkilöstön siirtymisiin työpisteiden välillä käytettävässä matka-ajassa asiakastyöhön käytettävää työaikaa. Varpaisjärven vastaanottotoiminnan yhdistäminen Lapinlahden laajaan soteasemaan vahvistaa ja parantaa saatavuutta, edistää

asiakastyön laatua, asiakasturvallisuutta ja lisää työntekijöiden työturvallisuutta. Samoja hoitosuhteita on mahdollista ylläpitää, joka turvaa hoidon jatkuvuuden, sillä hoito- ja lääkärityötä on jo nyt tuotettu Lapinlahdelta.